

A hachanah for 11 Nissan 5785 with
Rabbi Shais Taub – SoulWords

Day 10
Eve of 20 Adar

אגרות קודש
ברו
א'תרצא

“To an Appeal to Build a Holocaust Memorial in Paris”

Printed in Igros Kodesh Vol 6, Letter 1,691

By the Grace of G-d
7th of Tamuz, 1952

To my dear and esteemed relative, Rabbi Yitzchak

Greetings and blessings!

I have received your letter dated the 23rd of
May, albeit somewhat belated, along with the
attachments.

I recall what my revered father-in-law, the Rebbe,
told me regarding the center you established and
the anticipated benefit that could come from it. He
also participated in this endeavor with his personal
donation to support this objective. Therefore, there
is no need for my approval. Nevertheless, I too,
"following the king," express my admiration for
what was done in this regard. Through our office,
my participation in the center's activities will be
sent in the amount of fifteen thousand francs.

ב"ה, ז' תמוז, ה'תשי"ב

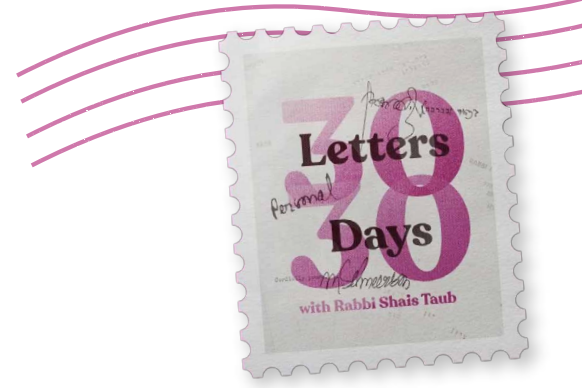
ש"ב ו"ח אי"א נו"מ עוסק בצ"צ איש
בעל מרץ
ורב פעלים וכו' מו"ה יצחק שי

שלום וברכה!

קבלתי מכתבו מה-23 לחדש מאי עם
המצרפים אליו, אף כי באחור זמן קצת.

וזוכר אני מה שאמר לי כ"ק מו"ח
אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע בענין
הצענטער שעשה והתועלת שיש לקוות
ממנו, והשתתף ג"כ בנדבתו הפרטית
לתכלית זו. ובמילא אין צורך להסכמת:
ובכ"ז הנני בא אחרי המלך גם אני
בהבעת ישר חילו על מה שעשה בהנ"ל,
ועל ידי אמצעות לשכתנו יקבל ג"כ
השתתפותי לפעלות הצענטער בסכום
של חמשה עשר אלף פרנק.

במה שכותב בכתבו בענין הקמת
מצבת זכרון "קבר פון אומבאקאנטן
אידישן מארטירער" בעיר פריז, הנה
אחר בקשת סליחתו אשר אין דעתי

Regarding your letter about erecting a memorial monument, "Tomb of Unknown Jewish Martyrs," in Paris, I request your forgiveness for not sharing your opinion. I cannot help but imagine how those holy martyrs, who were killed sanctifying G-d's name, would react to the proposal of establishing a monument in their memory in central Paris, led by an association of righteous individuals—"chasidim" indeed, but still "Righteous Among the Nations" ("chasidei ummot ha'olam"). How would they respond to such a proposal?

Especially now, when there are literally hundreds, thousands, and even tens of thousands of living martyrs, both known and unknown—who are in desperate need of physical sustenance, and even more who hunger spiritually.

The primary obstacle to meeting their needs is a lack of resources. Therefore, if any sum of money is raised, the question immediately arises: Should it be used to erect a stone monument in a prominent public square in Paris so that passersby will remember that millions of Jews were killed for sanctifying G-d's name? Or should it be used to sustain the lives of those who are starving and thirsty, in both physical and spiritual senses?

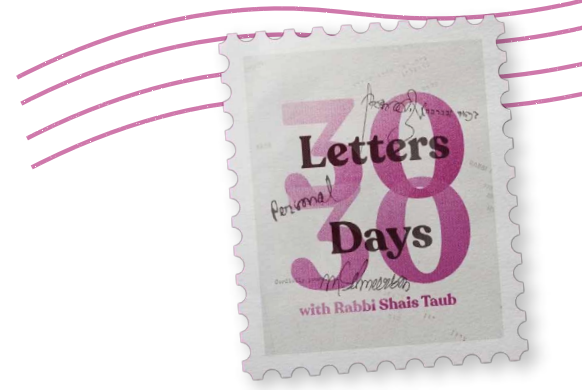
In my opinion, the answer is unequivocal.

מְכוֹנֶת לְדַעְתּוֹ הוּא, הַנְּי מִצִּיר לְעַצְמִי
אֶת אֱלוֹ הַקְּדוֹשִׁים שֶׁנִּהְרְגוּ עַל קְדוּשַׁת
הַשֵּׁם וְתוֹגֹבְתָם עַל עֵינֵי הַקָּמֶת מִצְבֵּה
לְזִכְרָם בְּאֲמִצֵּעַ עִיר פְּרִיז וְעַל יְדֵי אֲגָדָה
שֶׁבְּרֹאשֶׁהּ עוֹמְדִים חֲסִידִים אֲבָל חֲסִידִים
דְּאֲמוֹת הָעוֹלָם, מָה הָיוּ הֵם אוֹמְרִים עַל
סִבְרָה כְּזוֹ.

וּבִפְרֵט אֲשֶׁר עֵתָה יִשְׁנֵם מֵאוֹת וְאַלְפִים
וּרְבֻבוֹת מְרִטִירֵעַר חַיִּים, וִידוּעִים,
הַנִּצְרָכִים לְפְרוֹסֶת לֶחֶם בְּגִשְׁמִיּוֹת,
וּבְמִסְפָּר עוֹד רַב יוֹתֵר מְזֶה לְפְרוֹסֶת לֶחֶם
בְּרוֹחֲנִיּוֹת.

וְהַסְבָּה הַעֲקֵרִית שֶׁאֵין מִמְּלֵאִים רַעְבוֹנָם
בְּזֶה הוּא חֲסֹר הָאֲמִצֵּעִים. וּבְמִלָּא אִם
אֲפֹשֶׁר לְהַשִּׁיג אִיזָה סְכוּם שִׁיְהִי, הָרִי
תִּכְףּ נּוֹצֵרֶת הַשְּׂאֵלָה אִם לְהִקִּים בְּסְכוּם
זֶה מִצְבֵּת אֲבֹן בְּעִיר פְּרִיז בְּכַפֵּר נֶרְחַב,
כְּדִי שֶׁהַעֲבָר בְּרוּחֹב זֶה יֵדַע אוֹ יִזְכֹּר
שֶׁכַּמָּה מְלִיוֹנִים יְהוּדִים נִהְרְגוּ עַל קְדוּשַׁת
הַשֵּׁם, אוֹ לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּסְכוּם זֶה לְהַחֲיֹת
נַפְשׁ רַעֲבִים וְצִמְאִים כְּפֶשׁוּטוֹ, אוֹ רַעֲבִים
וְצִמְאִים לְדַבֵּר הוֹי חַיֵּי הַחַיִּים. וּפְתָרוֹן
שְׂאֵלָה זֹאת כְּמִדְּמָה לִי שֶׁאֵינְנוּ בְּסִפְקָ.

אֶמֶת שִׁישׁ מַעִין אֲמִתְלָא לְסִבְרָה הַנִּ"ל,
כִּי לְהַחֲיֹת נַפְשׁ רַעֲב וְצִמְא כְּבָר נַעֲשֶׂה
דְּבַר רְגִיל וּמַעֲשִׂים בְּכָל יוֹם, וְלֹא כָּל אֶחָד
יִפְרִישׁ מְכַסְּפוֹ עַל זֶה, מִשָּׂא"כ לְהַעֲמִיד
מִצְבֵּה גְדוֹלָה בְּעִיר גְדוֹלָה שֶׁיִּדְעוּ מְזֶה
כְּמָה גְדוֹלִים מִיִּשְׂרָאֵל וְגַם כְּמָה גְדוֹלִים
מִחֲסִידֵי אֲמוֹת הָעוֹלָם - הִנֵּה בְּזֶה
יִשְׁתַּתְּפוּ בְּרִצּוֹן וּבְחֻפְזָ.

Although the idea of building a monument can be partially justified—given that helping the hungry has become routine and not everyone will be inclined to donate for that purpose, whereas a large monument in a major city that will be known by many prominent Jews and non-Jews, may attract more willing participants—it is still difficult to justify spending thousands of dollars on some stone and earth in a corner of Paris when thousands upon thousands of Jews, both in the Holy Land and abroad, are crying out for urgent help.

I repeat my request for forgiveness for not agreeing with your opinion, and I hope you won't take offense.

With blessings and respect to you, your wife, and the entire household, my dear relatives, may you live and be well.

אָבֿל אַחֿרי כָּל זֶה קִשָּׁה לְהַחֿליט
וּלְהַסְכִּים לְהַשְׁקִיעַ אֲלֵפִים דּוֹלָרִים בְּאֶבֶן
וּבַעֲפֹר בַּפִּנֵּה בְּפָרִיז, כְּאֲשֶׁר אֲלֵפִים
וּרְבֹבוֹת מִיִּשְׂרָאֵל בָּאָה "ק"ת" וְגַם חוּץ
לְאָרֶץ צוֹעֲקִים לְעֶזְרָה דְּחוּפָה.

אֲכַפֿל בְּקִשְׁתְּ סְלִיחָתוֹ עַל מָה שֶׁכָּתַבְתִּי
לְעִיל שְׁלֹא כְּדַעְתּוֹ הוּא, וְתַקוּתִי חֲזָקָה
שְׁלֹא יִקְפִיד עַל זֶה.

בְּבִרְכָה וְכַבוֹד לוֹ וְלִזְוִיג' וּלְכָל ב"ב
שִׂיחִי, ש"ב.